

Nejkrásnější kompliment byl, když mi řekli: „Vy máte českou duši.“

Bývalý dlouholetý apoštolský nuncius v Česko-slovenské a později v České republice arcibiskup Giovanni Coppa byl 23. listopadu 2007 jmenován kardinálem u kostela svatého Lina. V souvislosti s tím jsme jej požádali o rozhovor.

Giovanni Coppa

Ministroval jste také jako malý chlapec? Jaká byla Vaše cesta ke kněžství?

Ano, byl jsem, samozřejmě, také ministrantem v našem velkém městě Alba, které má kolem 20 tisíc obyvatel. Byly tam čtyři farnosti a ve všech byli ministranti. Chodili jsme ministrovat každý den, což tehdy vůbec jednoduché, protože bylo třeba umět odpovídat latinsky. Na začátku se recitoval žalm, který bylo třeba znát nazpaměť. Mám na tu dobu krásné vzpomínky. Bylo tam mnoho aktivit, např. časopis pro ministranty. Potom přicházeli stále noví ministranti a já, i když jsem byl také ještě chlapec sotva 12letý, byl jsem pověřen, abych učil ty mladší, jak přisluhovat při mši a jak latinsky odpovídat, a dě-

lal jsem tedy ministranta ministrantů.

Kdy jste začal poznávat volání ke kněžství?

Musím říci, že právě tato práce s ministranty patřila k začátku mojí cesty ke kněžství, protože tady jsem začal chápat, co to znamená slavit mši, co je Eucharistie a že kněžství znamená sloužit Pánu Ježíši, živému v Eucharistii, skrze něj On žije v duších druhých, a pozoroval jsem, s jakou usebraností a vírou se lidé účastnili mše. Také jsem pochopil, že mše je nejdůležitější moment křesťanského života, ve kterém se setkáváme s Kristem.

A tehdy jste tedy zatoužil být knězem?

Právě že ne. Kněží mi tehdy stále říkali: Ty musíš být knězem! A já jsem protestoval, plakal, že

neumím kázat, a prostě vůbec mi to nesedělo. Povolání přišlo až později v 15 letech. Mám velký vztah k vánočním jesličkám. Mám jich tady v bytě celkem pět. Moje povolání se totiž zrodilo u jesliček. Pocítil jsem určitý hlas, ne však, samozřejmě, něco mimořádného či nadpřirozeného, že mám být knězem tohoto Boha, tohoto Dítěte, které se narodilo v Betlémě. Ministrování mne však dalo velmi mnoho, pokud jde o pochopení toho, co je církev.

A jak na Vaše rozhodnutí stát se knězem reagovali rodiče?

odvolávají. Svatý otec v promluvě ke kardinálům citoval sv. Ambrože dokonce dvakrát. Jeho spisy ukazují, že víra v Ježíše není něco abstraktního, ale přímý, osobní vztah od já k Ty jako k našemu současníkovi.

Nepřijedete někdy vbrzku na návštěvu do České republiky?

Od roku 2001, kdy jsem skončil svou diplomatickou misi, jsem v Čechách nebyl, až do roku 2005, kdy jsem navštívil Hradec Králové u příležitosti jubilea arcibiskupa Karla Otčenáška a měsíc na to pak na Svaté hoře v souvislosti se 150. výročí udělení

Italský kardinál s českou duší

Moji rodiče mi zpočátku řekli ne, ale později pak v 18 letech, když přišlo znovu, mi rodiče řekli ano. Moje maminka byla u našeho faráře – muže svaté pověsti, jehož diecézní beatifikační proces probíhá - kvůli tomu u zpovědi, protože měla výčitky, že mi zabránili jít do semináře, ale on jí řekl, nedělejte si výčitky, paní, protože, jedná-li se o pravé povolání, tak přijde znovu. A tak se také stalo.

Každý možná neví, že se kromě své práce na poli vatikánské diplomacie věnujete s velkým zápletem také studiu patristiky a publikaci patristických textů. Mohl byste o této své činnosti něco prozradit?

By to byla má domýšlivost říci, že jsem znalcem patristiky. Věnuji se pouze dílu sv. Ambrože a publikoval jsem překlad několika jeho děl do italštiny. Naposledy to byl jeho komentář k evangeliu sv. Lukáše, který je plný jeho kristologických, ekleziologických, mariologických vizí. Zejména pokud jde o mariologii, je sv. Ambrož první v latinských církevních otců, který pojednával na tak vysoké úrovni a z teologického hlediska tak uceleně a široce o Madoně. Sv. Ludvík z Montfortu se inspiroval právě u sv. Ambrože pro svou krásnou modlitbu k Panně Marii. Sv. Ambrož je postavou, k níž se dodnes mnozí

titulu bazilika menší tamějšímu chrámu. Po dvou letech mne potom pozval Mons. Dominik Duka u příležitosti 10. výročí návštěvy Svatého otce Jana Pavla II. v Hradci Králové, kde jsem v homilii připomněl tuto událost a setkal se s velmi vřelým a krásným přijetím. A nyní na poslední konzistoři mi kardinál Vlk řekl, že by byl rád, kdybych přijel na slavnost sv. Cyrila a Metoděje na Velehrad. Mám potom další pozvání na Svatoj Horu, do Křtin, do Kájova, ale nevím co ještě bude. Já totiž nemohu mluvit česky spatra, musím si kázání připravit v italštině. Teprve potom je přeložím, ale musím si je připravit. Počítám tedy, že návštěva proběhne asi od konce června do konce července. Musím říci, že slavnosti, kde jsem ve středu pozornosti jako nějaká primadona, se mi moc nezamlouvají, ale rád přijdu, protože vidím sympatie biskupů i lidu, a bude to pro mne silný zážitek bratrství i určité nostalgie, protože ta léta, která jsem prožil v České republice, kde jsem nechal kus srdce, patří mezi ta nejkrásnější, která jsem prožil.

Můžeme Vás na závěr ještě poprosit o pár slov česky?

Obdržel jsem mnoho blahopřání z České republiky ke svému jmenování kardinálem a s velkou vděčností za tato projevovaná blahopřání si ještě jednou dovoluji poprosit

Audience českých kněží po obřadu kreace nových kardinálů

o modlitbu za to, abych vždy svědomitě a zodpovědně před Bohem a před lidmi zastával úřad, který mně byl svěřen jako členu kardinálského kolegia sva-

té církve římské. Všem děkuji, na všechny vzpomínám a žehnám vám! Děkuji.

Děkujeme za rozhovor
Ptal se P. Milan Glaser SJ

Giovanni Coppa před Benediktem XVI.

Slovníček teologických oborů

PATROLOGIE: Je to teologický obor, který se zabývá životem, dílem a naukou jednotlivých církevních otců a spisovatelů od počátku církve do počátku středověku v celkových historických souvislostech.

PATRISTIKA: Tento obor je patrologii velice blízký a vědci se v něm zabývají všeobecně autory a jejich pohledy na teologické otázky. Zkoumá všechny literární památky tohoto období jako celek.

MARIOLOGIE: Teologický obor nauky o Panně Marii, její historický vývoj a pohledy na jednotlivá témata.

EKLESIOLOGIE: Teologická disciplína, která se zabývá naukou o církvi.

Kardinál Coppa ve své pracovně

Můžete nám připomenout, jaká byla náplň vaší služby v České republice?

Měl jsem sice diplomatické poslání, pečoval o vztahy ke státním institucím i k velvyslancům jiných států, ale pro mne to byla především činnost pastorační. Jezdil jsem každou neděli do různých farností, poutních míst, na Moravu, do Čech, a dokud jsem byl nunciem v Československu, tak pochopitelně také na Slovensko. Lidé všeobecně, od prostých po učené, ačkoli třeba nebyli věřící, chovali ke mně úctu, kterou jsem vnímal. Byl jsem různými veřejnými institucemi neustále zván, např. na předávání čestných doktorátů na Karlově univerzitě a na rozmanitá setkání, koncerty apod. A kdykoliv jsem se náhodou z různých důvodů třeba nemohl dostavit, protože jich bylo mnoho, vždycky se mne pak při jiné příležitosti ptali: Ale vy jste tam a tam posledně nebyl... To znamená, že zaznamenali mou nepřítomnost. A to samozřejmě

ne kvůli mně, protože já jsem nic, a jestli něco jsem, tak jediné proto, že reprezentuji papeže. A mne vnímali právě jako reprezentanta papeže, tedy církve jako instituce, kterou i ten, kdo nevěří, v určitém smyslu musí uznat jako určitý projev života, který nelze nevidět.

Zůstáváte i nadále ve spojení s naší zemí?

Ano, od té doby, co jsem skončil svou diplomatickou misi v České republice, mám i nadále mnoho kontaktů s osobami nejrůznějšího společenského postavení i učenci, umělci apod. Mám dokonce i psací stroj s českou abecedou, na kterém odepisuji. Jen napůl žertem řeknu, že jsem nechal v České republice půlku svého srdce, a podobně mi také mnozí píší, že jsem stále v jejich srdci. Nejkrásnější kompliment byl, když mi kdosi řekl: „Vy máte českou duši“ (říká česky), a to je opravdu překrásné, znamená to, že mne Češi mají rádi, že vidí mou snahu být jedním z nich.